

000324671
Schronisko dla Nieletnich
ul. Modra 11
71-220 SZCZECIN
tel. 439-03-03, fax 439-25-38

RPO - 599423/08

Szczecin 27.11.2008r

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2008 -12- 04
ZAL.	NR. 1191589

Pan
dr Janusz Zagórski
Dyrektor Zespołu
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich

L.dz. – SN- 2428/08

W nawiązaniu do protokołu RPO – 599423 – VII- 1106/KMP/JJ sporządzonego przez pracowników Biura Ochrony Praw Obywatelskich na okoliczność kontroli przedstawicieli w/w instytucji 09.10.2008r w Schronisku dla Nieletnich w Szczecinie informuję, że większość zaleceń zawartych w opracowaniu, a omówionych podczas podsumowania wizyty została już wdrożona w życie.

2008 -12- 05

1. *Wyposażyć kabiny natryskowe w zasłony*

Nieprawidłowości związane z brakiem zasłon w kabinach natryskowych nie wynikały z chęci łamania praw nieletnich, a było to podyktowane zapewnieniem nieletnim bezpieczeństwa. Opierając się na doświadczeniach z przeszłości doszliśmy do wniosku, że w miejscach tych dosyć często dochodziło do łamania praw nieletnich przez samych nieletnich, a szczególnie wykorzystywania słabszych wychowanków przez silniejszych kolegów. Podstawowym celem takiego rozwiązania było podniesieniem bezpieczeństwa w miejscach preferowanych przez bardziej zdemoralizowane jednostki. Biorąc jednak pod uwagę zalecenia pracowników biura wyposażono kabiny natryskowe w zasłony.

2. *Zamontować drzwi we wszystkich toaletach*

Biorąc pod uwagę zalecenia przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich warsztatom szkolnym zleciłem wykonanie niepełnych drzwi uchylnych. Brak tych drzwi do tej pory również był podyktowany tak jak w poprzednim zaleceniu bezpieczeństwem nieletnich.

3. *Wyposażyć izbę przejściową w odpowiedni sprzęt kwatermistrzowski*

Zgodnie z § 5, ust.2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków i sposobu użycia środków przymusu bezpośredniego... (Dz.u.Nr.25, poz.203 z 2005r pomieszczenie to ma być wyposażone w sposób bezpieczny.

Informuję, że sprzęt taki jest na wyposażeniu placówki. Zarówno materac jak i plastikowy stolik i krzesło udostępnia się nieletnim umieszczonym w pomieszczeniu, którzy nie przejawiają zachowań agresywnych. Pomieszczenie to wykorzystywane jest sporadycznie i krótkotrwale.

4. *Zapewnić wychowankom w miarę możliwości, codzienny pobyt na świeżym powietrzu.*

Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że wychowankowie placówki mają ograniczony dostęp do świeżego powietrza.

Jedną z podstawowych funkcji Schroniska dla Nieletnich jest izolacja. W placówce osadzeni są nieletni nawet za najcięższe przestępstwa mający tendencje do uciezek. W związku z tym, żeby zapewnić nawet takim wychowankom możliwość spędzania czasu na świeżym powietrzu w 2007r na terenie schroniska powstała wiata rekreacyjna z której pod nadzorem nieletni spędzają odpowiednią ilość czasu. Lekcje wf, zajęcia koła sportowego i szereg zajęć w ramach działalności internatu o ile pozwoli pogoda odbywają się na świeżym powietrzu.

W Schronisku dla Nieletnich w Szczecinie w którym działa UKS,, ODRA", które nie ma sali gimnastycznej wychowanie poprzez sport przynosi pozytywne wyniki i jest wysoko oceniane przez OZNP w Poznaniu i jest zauważalne na szczeblu lokalnym.

5. *Zadbać o zaopatrzenie każdej grupy w Regulamin placówki, by tym samym udostępnić wychowankom stały dostęp do niego*

Zgodnie z zaleceniami każda grupa wychowawcza została wyposażona w regulamin placówki. Uważam, że na dzień kontroli wychowankowie i tak mieli wystarczający dostęp do regulaminu. Zapoznawali się z nim jeszcze na izbie przejściowej co potwierdzali własnoręcznym podpisem. Regulamin jest wyeksponowany w miejscu ogólnie dostępnym – wywieszony w gablocie na

hollu internatu. Bardzo dużo jest prowadzonych zajęć dotyczących regulaminów i praw nieletnich co znajduje swoje odzwierciedlenie w dziennikach wychowawczych. W każdy poniedziałek o godz 15.00 odbywa się zebranie całego stanu wychowanków schroniska z kierownictwem i omawianiu zachowania nieletnich w odniesieniu do obowiązujących regulaminów.

6. Rozważyć dokonanie zmian w Regulaminie palenia papierosów, celem wyeliminowania sytuacji umożliwiających palenie papierosów wychowankom poniżej 18 roku życia

W najbliższym czasie rozpoczniemy prace mające na celu zmianę regulaminu dotyczącego palenia na terenie placówki papierosów aby przystosować go do Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 26 listopada 1996r.

Każdy regulamin jest opiniowany przez Radę Schroniska. W czasie najbliższego posiedzenia Rady proponowane zmiany będą poddane dyskusji.

7. Prowadzić w sposób dokładny Księgę ewidencji wychowanków umieszczonych w izbie izolacyjnej, w szczególności precyzyjnie określić daty i godziny systematycznego sprawdzania nieletniego umieszczonego w izbie izolacyjnej.

Zgodnie z zaleceniem kierownictwo placówki zwróci uwagę na poprawę estetyki prowadzenia dokumentacji izby izolacyjnej.

Jednocześnie zostanie wprowadzony rejestr przypadków zastosowania środków przymusu bezpośredniego zgodnie z § 13 rozporządzenia Rady Ministrów.

8. Dążyć do wprowadzenia jednolitej praktyki w zakresie dołączenia do raportu o wypadku nadzwyczajnym zawiadomienia Prezesa Sądu Okręgowego i Ministra Sprawiedliwości

W zakresie informacji władz zwierzchnich o wypadkach nadzwyczajnych informuję, że zgodnie z procedurami kierownictwo placówki informuje przełożonych o wydarzeniach nadzwyczajnych na specjalnych drukach adresowanych właśnie do Ministerstwa Sprawiedliwości i sędziego Wizytatora, który w imieniu Prezesa Sądu Okręgowego sprawuje nadzór nad placówką- zał. Jednocześnie informuję, że zmianie ulegnie informacja adresowana do sędziego wizytatora. Adresatem będzie Prezes Sądu Okręgowego w Szczecinie utrzymując jednocześnie przekazanie informacji sędziemu wizytatorowi.

9. *Zadbać o zamieszczenie regulaminów we wszystkich pracowniach warsztatowych*

W chwili obecnej wszystkie pracownie warsztatowe są wyposażone w regulaminy

DYREKTOR
SŁUCHOWSKA ORGANIZACJI
mgr Marek Kwiatkowski

Do wiadomości:

1. Pan Sławomir Pałka Zastępca Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji
2. Pan Prezes Sądu Okręgowego w Szczecinie,
3. Pan Kierownik OZNP w Poznaniu

**OKRĘGOWY ZESPÓŁ
NADZORU PEDAGOGICZNEGO
przy SĄDZIE OKRĘGOWYM
w POZNANIU**

tel. (0-61) 85-66-249 fax (0-61) 85-66-239
OZNP-4540-524/08

Poznań, 26 listopada 2008r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2008 -12- 0 5
ZAL.	NR. 1151843

Pan

dr Janusz Zagórski

Dyrektor Zespołu

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

RPO-599423/08

dot. RPO-599423-VII-1106/08/KMP/JJ

2008 -12- 0 9

Janusz Zagórski

Odnosząc się do treści *Informacji o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Schronisku dla Nieletnich w Szczecinie*, uprzejmie przedstawiam stanowisko Okręgowego Zespołu Nadzoru Pedagogicznego przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu w przedmiocie zawartych w *Informacji...* wniosków i zaleceń.

1. *Wyposażyć kabiny natryskowe w zasłony*

Intencją pracowników schroniska jest zapewnienie nieletnim możliwie najwyższego poziomu bezpieczeństwa. Praktyka instytucji izolacyjnych wskazuje, iż znacząca część zachowań agresywnych i autoagresywnych, z suicydalnymi włącznie, ma miejsce w łaźniach i w kabinach prysznicowych. Z tego powodu zdecydowano się na likwidację zasłon, co umożliwi kontrolę zachowania nieletnich/nieletniego. Za likwidacją zasłon przemawiał też czynnik ekonomiczny. Były one bowiem bardzo szybko niszczone przez nieletnich i niemal ustawicznie wymagały wymiany.

Ustalono z dyrektorem Schroniska, że zalecenie zostanie zrealizowane.

2. *Zamontować drzwi we wszystkich toaletach*

Podobnie jak w przypadku zasłon w kabinach natryskowych, głównym motywem demontażu drzwi w toaletach były względy bezpieczeństwa. Podczas rozmowy z dyrektorem Schroniska ustalono, że w toaletach zostaną zamontowane drzwi uchylne, zapewniające

intymność, a jednocześnie z technicznego punktu widzenia, realizujące wymóg bezpieczeństwa.

3. *Wyposażyć izbę izolacyjną w odpowiedni sprzęt kwatermistrzowski*

Z posiadanych przez OZNP przy SO w Poznaniu informacji wynika, iż na czas pobytu nieletniego w izbie izolacyjnej umieszcza się tam plastikowe krzesło i stolik. Przy czym sprzęt ten udostępnia się nieletnim, którzy nie przejawiają symptomów zachowania agresywnego, w tym autodestrukcyjnego. Za opisywanym w *Informacji...*, a ocenianym jako nieprawidłowy, stanem wyposażeniem izby izolacyjnej Schroniska dla Nieletnich w Szczecinie przemawiają jednoznacznie względy bezpieczeństwa, o których mowa w §5, ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków i sposobu użycia środków przymusu bezpośredniego... (Dz. U. Nr 25, poz. 203 z 2005r.). Ponadto zaznacza się, iż umieszczenie nieletniego w izbie izolacyjnej ma charakter interwencyjny i zazwyczaj krótkotrwały. W związku z tym wnosi się o uwzględnienie powyższych wyjaśnień, a w konsekwencji przyjęcie dotychczas stosowanego w Schronisku dla Nieletnich w Szczecinie rozwiązania, za dopuszczalne.

4. *Zapewnić wychowankom, w miarę możliwości, codzienny pobyt na świeżym powietrzu*

Nieletni przebywający w Schronisku dla Nieletnich w Szczecinie mogą, w ramach zajęć wychowawczych i dydaktycznych, korzystać ze świeżego powietrza. Ograniczenia w tym względzie dotyczą jednostkowych przypadków i wynikają ze względów zdrowotnych, bądź bezpieczeństwa. W ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego nie stwierdzono uchybień w tym obszarze pracy Schroniska.

5. *Zadbać o zaopatrzenie każdej grupy w Regulamin placówki, by tym samym udostępnić wychowankom stały dostęp do niego*

Znaczna część nieletnich trafiających do Schroniska charakteryzuje się istotnym poziomem opóźnienia szkolnego, w tym brakami w zakresie umiejętności czytania i pisania. Ponadto ich możliwości w zakresie percepcji treści dokumentów formalnych, w tym regulaminów placówki są ograniczone. Natomiast informacje dotyczące między innymi przysługujących nieletnim praw, nagród, a także obowiązków i środków dyscyplinarnych oraz instytucji, do których mogą zwrócić się w sprawie skarg wyeksponowane są w pomieszczeniach każdej z grup. Nadmieniamy, że nie stawia się wychowankom przeszkód w dostępie do przedmiotowego Regulaminu, jeżeli wyrażą taką wolę. Celem zapoznania

nieletnich z unormowaniami formalno – prawnymi, jakie obowiązują w Schronisku, w każdy poniedziałek organizowane jest spotkanie nieletnich z udziałem kadry kierowniczej Schroniska oraz pracowników pedagogicznych, w trakcie którego informacje w powyższym zakresie są nieletnim przekazywane, w sposób dostosowany do poziomu ich percepcji. Istnieje też możliwość korzystania przez nieletnich z rozmów indywidualnych z pracownikami pedagogicznymi Schroniska na ten temat.

W związku z powyższym wnosi się o uwzględnienie przedstawionych wyjaśnień, a w konsekwencji akceptację stosowanego w Schronisku dla Nieletnich w Szczecinie rozwiązania.

6. Rozważyć dokonanie zmian w Regulaminie palenia papierosów, celem wyeliminowania sytuacji umożliwiających palenie papierosów wychowankom poniżej 18 roku życia

W rozmowie z dyrektorem Schroniska ustalono, że wymieniony Regulamin zostanie zmodyfikowany zgodnie z wydanym zaleceniem.

7. Prowadzić w sposób dokładny Księgę ewidencji wychowanków umieszczonych w izbie izolacyjnej, w szczególności precyzyjnie określać daty i godziny systematycznego sprawdzania nieletniego umieszczonego w izbie izolacyjnej

W trakcie przeprowadzonej w Schronisku kontroli, w dniu 19 listopada 2008r., dokonano analizy dokumentacji stosowania środków przymusu bezpośredniego wobec nieletnich, w tym w szczególności: Księgi ewidencji nieletnich umieszczonych w izbie izolacyjnej (§7 załącznika nr 2 do rozporządzenia MS z dnia 17 października 2001r. w sprawie zakładów poprawczych... Dz. U. Nr 124, poz. 1359 z 2001r.), protokołów stosowania środków przymusu bezpośredniego (§12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2005r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu użycia środków przymusu... Dz. U. Nr 25, poz. 203 z 2005r.), rejestru przypadków zastosowania środków przymusu bezpośredniego (§13 wymienionego rozporządzenia). W wyniku tej analizy stwierdzono, że sposób prowadzenia księgi ewidencji jest zgodny z wymaganiami stawianymi w tym względzie rozporządzeniem MS oraz zaleceniami OZNP przy SO w Poznaniu. Zastrzeżenia budził natomiast sposób prowadzenia dwóch pozostałych, wymienionych wyżej, dokumentów przy czym wymagany §13 rozporządzenia Rady Ministrów rejestr nie jest prowadzony. W związku z tym zalecono zmianę i jednocześnie ujednoczenie formy protokołu stosowania środków przymusu bezpośredniego, w szczególności uwzględniając wymogi §7, ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów, a także niezwłoczne wypełnienie wymogu, o którym mowa w §13 tego

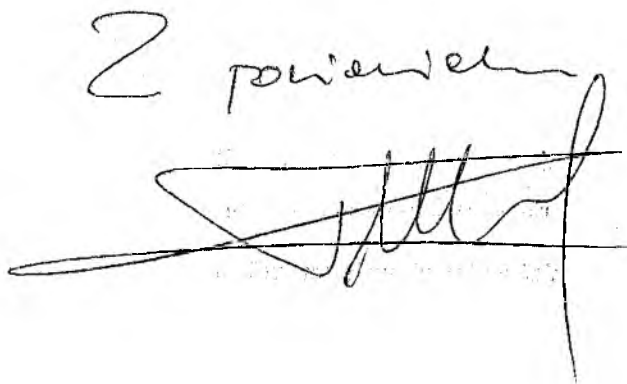
rozporządzenia, tj. zaprowadzenie rejestru przypadków zastosowania środków przymusu bezpośredniego.

8. *Dążyć do wprowadzenia jednolitej praktyki w zakresie dołączenia do raportu o wypadku nadzwyczajnym zawiadomienia prezesa sądu okręgowego i Ministerstwa Sprawiedliwości*

Zgodnie z danymi, jakie posiada Okręgowy Zespół nadzoru Pedagogicznego przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu, dyrektor Schroniska dla Nieletnich w Szczecinie realizuje wymóg opisany w §77, ust. 1 rozporządzenia MS z dnia 17 października 2001r. w sprawie zakładów poprawczych... Dz. U. Nr 124, poz. 1359 z 2001r. Informacje o nadzwyczajnych wydarzeniach przekazywane są na zalecanym przez MS wzorze sprawozdania – Informacja o nadzwyczajnym wydarzeniu. Adresatami przedmiotowej Informacji... są Ministerstwo Sprawiedliwości oraz sędzia wizytator SR w Szczecinie, nadzorujący pracę Schroniska. Celem literalnego wypełniania wymogów rozporządzenia zalecono, by przedmiotową Informację... adresować na wprost do Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie i podawać do wiadomości sędziego nadzorującego Schronisko. Ponadto dostrzega się w treści przedmiotowych informacji drobne uchybienia natury formalnej, polegające np. na nieprecyzyjnej nazwie dokumentu. Zostaną one skorygowane w ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad pracą Schroniska.

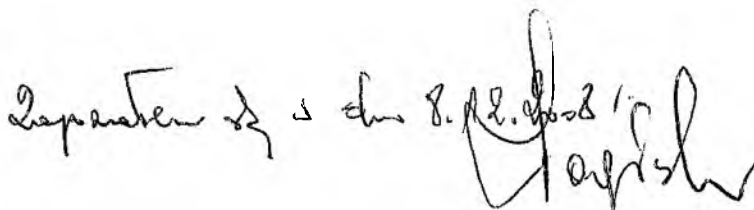
9. *Zadbać o zamieszczenie regulaminów we wszystkich pracowniach warsztatowych*

Uzyskano zapewnienie dyrektora Schroniska, iż zalecenie zostanie wykonane. Sposób jego realizacji będzie kontrolowany w ramach bieżącego nadzoru nad Schroniskiem realizowanego przez Okręgowy Zespół Nadzoru Pedagogicznego przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu.

Z powrotem

Do wiadomości:

1. Pani Sędzia Monika Lewoc, Naczelnik Wydziału Wykonania Orzeczeń Rodzinnych i Nieletnich Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie
2. Pan Sędzia Henryk Sobociński, Prezes Sądu Okręgowego w Szczecinie
3. Pan Marek Kwiatkowski, Dyrektor Schroniska dla Nieletnich w Szczecinie
4. aa

Zaproszenie z dnia 8.12.2008 r.

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPE. 2009-04-03

ZAL. Pan NR 7218413

Szczecin, 2009-03-27

600324871
SCHRONISKO DLA NIELETNICH
ul. Madra 11
71-220 SZCZECIN
tel. 439-03-02, fax 439-25-08

RPO-599423/08

dr Janusz Zagórski
Dyrektor Zespołu
Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

L.dz. SN- 628/09

2009-04-03

Dotyczy pisma : RPO-599423-VII-1106/08/KMP/JJ

W związku z przeprowadzoną w dniu 9.10.2008 r. kontrolą Rzecznika Praw Obywatelskich w Schronisku dla Nieletnich w Szczecinie informuję, że wszystkie wydane zalecenia i wnioski zostały zrealizowane.

Do wiadomości:

1. Pani Sędzia Monika Lewoc, Naczelnik Wydziału Wykonania Orzeczeń Rodzinnych i Nieletnich Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie
2. Pan Henryk Sobociński Prezes Sądu Okręgowego w Szczecinie
3. Pan dr Przemysław Frąckowiak, Kierownik Okręgowego Zespołu Nadzoru Pedagogicznego przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu
4. a/a

DYREKTOR
Schroniska dla Nieletnich
w Szczecinie
mgr Paweł Radziszewicz

deponowałam w sk. 1. 04. 09
[signature]